

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dissapte 25 d' Abril de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4552

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. 4'—
Extranjer y Ultramar. 8'—
Anuncis, á preus convencionales!

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malalties del aparato respiratori, perque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill perque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, **FARMACIA SERRA**, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y **FARMACIA NOVA** de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crónica. Cansat d' asar sense cap resultat cuantas emulsiions y reconstituyens se preconitzen pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfats Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Llorens, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo legitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

PERE BANÚS

METJE-CIRURCIA - Dentista

Practica totas las operacions de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etz.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandibula.
Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

!! ULTIMAS NOVETATS LITERARIAS !!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVEÑÇ" A 50 CENTIMS VOLÚM

Obras de Guimerá, Rusinol, Oller, Verdagué, Iglesias, Gener, Massó y Torrens, Catalá, Bassagoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demás autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sanpere de Valencia, Tasso, Manecí, Sopena, Lesca-ne, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y demás que s' publican a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demás revistas y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

DE MADRID

No obstant que la tarde no pot estar més rúfola y per lo tant, convidar a passar lo rato a llochs abrigats, la tertulia del Congrés apareix avuy poch concorreguda y morta la política. No hi ha mes tema que el de las noticias que desde el seu respectiu districte, comunican los candidats als amichs que aquí tenen encarregats de trasmetre queixas als periódichs los d' oposició y als ministres los ministerials.

A mida que s' acostava el dia de la batalla s' va refermant la idea de que lluyta, si bé forta en molts districtes, no será tan sensacional com fins fa poch s' ha suposat. De las grans poblacions solament Madrid, Barcelona y Valencia prometen espectacle. En quant a Madrid, los republicans no mostran l' alé de que alardejavan dias enrera. Van comprenent que no tenint aquí com tenen los republicans de Barcelona un empadronament electoral complet y exacte, que per cert no els costa ni treball ni diners, no els hi ha de ser cosa facil contrarrestar los maneigs dels monárquichs que desde l' any 1893 ençá, no havent lluytat de debó els republicans madrilehs, han tingut temps per arreglar-se las llistas com los hi ha donat la gana.
Y ja poden los republicans d' aquí, com ho fan en totas las reunions electorals que tenen aquets dias, amenassar ab qui s' tracta de fer tapinadas trencar lo tupí al cap del que tal intenti; a foras de dirho s' va fent la convicció de que no farán, ab lo qual obrarán molt santament, perque res prácticament conseguirian. Lo Govern está previngut, y diuen los seus adictes que passarà, si no pot pera menos, en que el diumenge vinent hi hagi brega en tota Espanya, pero no consentirà que n' hi hagi a Madrid, ara cabalment que tenim aquí ab motiu del Congrés de Medicina, una manió de sabis extrangers que desde que passaren la

frontera, no fan mes que preguntar si á Espanya está segura la gent de bé.

De Barcelona lo Govern no n' espera res de bó, pero poch mal de cap li dona, ans bé, ven ab gust que els catalans s' apunyegin ells ab ells. Y menos li ha d' importar per quant als revolucionaris que comunhen la capital de Catalunya, no hi ha que temerlos, perque de cop y volta s' han tornat bons minyons en lo de acatar a la autoritat representada per la forsa. Ja poden sortir al carrer los mausers; no hi ha cuydado de que els republicans barcelonins s' escandalitzin ni protestin. Cabalment en los mausers confían pera anar aviat a la victoria. Las salamerias que tots los oradors de meeting dirigeixin al element militar, suposant que tart ó d' hora han de tenir al element aquest al seu costat per esberlar la monarquia, están essent objecte de brometa entre els monárquichs, ab gran dolor dels vells demócratas que no poden menos de convenir en que tenen rahó al dir que, ab procediments com los a que apelen certs republicans per ferse simpátichs al Exèrcit, hi ha monarquia pera rato.

No més mancava que els revolucionaris enragés que forman part, y part principal de la novissima unió republicana, se fessin militaristas pera acabar d' apartar de la política activa als molts republicans que conservan la integritat de las sevas conviccions y resolt a morir per ellas, desconfían de que Espanya s' pugui regenerar per la República, com están segurs de que ab la Monarquia va dreta a la catástrofe. Lo militarisme ara enlayrat per los republicans es y la estat sempre la causa de que no s' hagi pogut establir may a Espanya la verdadera democracia, y que no s' vinguin los republicans que ara afalagan al element armado, dihent ó recordant que l' esclat de la revolució de 1868 la comensá la Marina de Guerra sublevada a Cádiz. Se sublevà no per la llibertat y per la democracia,

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURCIA

Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8
Teléfono número 120

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la libreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

y menos per la República; se sublevà ab l'intent de posar al trono d' Espanya al duch de Montpensier.

Pleguem la tasca per avuy, perquè no 's digui que dolentnos del error en que están los republicans afalagant la dictadura militar fem la part dels monàrquichs.—X.

De La Renaixensa.

Madrid, 21 Abril 1903.

Consistori dels Jochs Florals de Barcelona

VEREDICTE

Premis ordinaris

Premi de la Englantina d' or. Núm 122. Lo Parch. "Barcelona venjada.

Primer accésit. Núm. 141. La costra brava. "Caribdis."

Segon accésit. Núm. 104. De la colecció Rossellonesas la En Jaume II de Mallorca.

Premi de la Viola d' or y argent. Núm. 72. La Sacra Espectació dels Patriarcas. "Populus qui ambulabat etc."

Primer accésit. Núm. 60. Sugeridas. "La naturalesa sugereix certes idees belles, etc."

Segon accésit. Núm. 112. De la colecció Pregarias noves a la Mare de deu del Pi.

Tercer accésit. Núm. 168. Missas d' exigida. "Holocauste."

Premi de la Flor Natural. Núm. 111. Idili. "Càntich d' amor-càntich de vida."

Primer accésit. Núm. 110. La Balada de las Festas.

Segon accésit. Núm. 166. La nit amb els pastors.

Tercer accésit. Núm. 137. Vostre jardí y el meu hort. "A vos."

Premis extraordinaris

Premi de la copa artística ofert per lo Consistori a la millor composició en prosa. Número 37. Marinas. "Tros de novela."

Accésit. Núm. 123. L' Antonia. "Figura."

Premi del Eminentíssim y Reverendíssim Senyor Cardenal Bisbe de Barcelona. Número 94. Enfilall. "Impresions."

Primer accésit. Núm. 89. Lo nostre pa. "Da nobis hodie."

Segon accésit. Núm. 8. Brot de passionaria. "Anyorament."

Premi de la Lliga Espiritual de Ntra. Señora de Montserrat. No s' adjudica.

Barcelona 21 d' Abril de 1903.—Joseph Francesc y Gomis, Joan Maragall, Martí Genís y Aguilar, Frederich Rahola, Pere Vidal, Victor Brossa y Sangerman y Antoni Bori y Fontestà.

JA HI SOM

Ja hi som reusenchs. Poch a poch s' han escursat las distancias y aquell dia que semblava tan llunyà ja 'l tenim a sobre.

Los camps s' han deslindat. Las caretas s' han tret. Los disfressos s' han arreconat y 'ls que han de pendre part en la batuda, se podon classificar en dos grupos completament distints.

Lo mateix que passa en las evolucions constants de la Humanitat, en los va y vés que agitan los pobles, com a reflexo d' aquestas grans conmocions, passa aquí. Hi ha dos classes de poble; lo poble que edifica y 'l poble que destrueix.

Es poble que edifica, aquell que pensa, que treballa, que dicta lleys, que escriu llibres, que aixeca temples soberbis consagrats al art, a la sabiesa. Aqueix lo forman los sabis, los industrials, los doctors, los artesans, los obrers y tots aquells que deixan del seu pas per la terra algun vestigi, alguna obra que tant si sirveix pel millorament de l'home com pel perfeccionament de las arts y oficis, testimonian lo fruit del seu treball.

Es poble que destrueix, aquell que ni pensa ni treballa, no escriu, ni deixa del seu pas per la terra cap obra que serveixi de recort del seu treball. En aquest grup hi forman los polítichs d' ofici de tots los partits, los viuidors que a espatillas del poble que treballa, passen la vida sense fer res, creant organis-

mes artificiosos basats sobre la arena que en lloch de millorar la situació del home, retrassa lo perfeccionament de l' humanitat d' una manera llastimosa.

Se poden comparar a l' abella, a la formiga que 's passen la vida treballant, edificant sempre y a 's abegots que després de no fer res de profit durant la seva vida, sols serveixen pera menjarse la mel que las abellas han recullit ab tantas suors.

Vosaltres, obrers, treballadors de la terra, de las ciutats, metges, ingeniers, sabis de tota mena que aixequen aquets monuments maravellosos a la ciencia, vosaltres artesans de quals mans toscas, enduredas pel treball, ne surtan obras tan perfectas y acabadas. Vosaltres sou lo poble que treballa, a vosaltres la Humanitat vos estarà sempre agra-hida.

A vosaltres som als que 'ns dirigim al arribar a l' hora de fer patenta la vostra voluntat.

Aquí a Reus, los tenim ben a la vista aquets homens que treballan per la Humanitat y 'ls que treballan per benefici propi.

A vosaltres que vos heveu passat la vida treballant en profit del poble es als qui demaném que destruiu aquesta màquina ficticia que aquí 'n dinen possibilera y que ab la capa de la possibilera ha posat a nostra ciutat en un estat mes atrassat que no estava vint anys enrera.

Els los possibileros son los que en nom de la llibertat y de la república han absorbit totas las fonts de vida d' aqueix poble.

Veyeu Mataró, miren Tarrassa, guayten a Sabadell, Vilanova, totas las ciutats de Catalunya han pegat una empena, modernisante, que las ha engrandidas.

En tot arreu hi han Escolas industrials, Escolas d' arts y oficis, camps d' experimentació, de tot allò que fa creixer los pobles. Aquí res. Engolfats en la política menuda, sense ideals, sense idees grans, s' han embrutit en l' empleomania local, matant materialment la vida de Reus.

Avuy que arriba l' hora de destruir aquesta rémora, destruiu-la d' una vegada.

En nom del progrés, en nom de la millorament dels pobles, en nom de la veritat, destruiu aquesta gran mentida.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. March

Sant de demà.—S. Cleto

Surt lo SOL a las 4 h. y 57 m. y 's pon a las 6 h. 42 m.; surt la LLUNA a las 3 h. 36 m. y 's pon a las 4 h. 43 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplugas de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Esplugas de Francolí.

TONTERÍAS DE 'N PALLEJÁ

L' elocuent tallador de carn ciudadano Pallejá, ens fá llástima. Es tanta y tant pesada la feyna que li ha caigut a sobre aqueixos días, son tantas las anadas y vingudas, tant los discursos qu' ha de fer pera salvar la candidatura del seu amo, lo gallardo Mayner, que que 'l pobre elocuyente zapatero té un cap com una olla de grills, y corre lo perill de que 'l Gabiñau, ex-redentor del pueblo soberano y conserje del Escórzador, li prengui la feyna de fer discursos. Lo procediment que 'l ex-gallán joven del teatro vell segueix pera fer discursos, va bé, molt bé, en temps de quietat; pero aqueixos días, ab aqueix trapijoch que portan los padres de la Salvadora mútua, un home no té temps de llegir los discursos de Castelar, y apéndresen un parrafet de l' un y un parrafet de l' altre, y ni sisquera té un germá bal costat que corretgeixi lo que s' hi posi de la propia cullita.

Y pera convenses de que l' oratoria del sabater pagot y leader dels possibileros passa

un período crítich, no cal sinó llegir la reseña del meeting de Riudoms que dimecres publicá aquell paperot que dirigeix lo recluta pobre senyor Cubells. Lo comensament ja demostra que aquell cap no fila prou prim, perquè vaija, allò de parlar de su anterior vuelta a Riudoms, un home com lo senyor Pallejá que s' estima tant la llengua de Cervantes y que la parla tan castizamente, ab tot y que devegadas no li val la práctica feta al teatro y se li ven l' accent de sabater pagot, no ho hauria dit. Lo senyor Pallejá, suprema inteligencia de las pescaterías de Reus, ja ho sap de sobres que la paraula vuelta no es lo mateix que venida qu' es lo qu' ell volia dir; ja ho sap que, pera que hi haigi vuelta, ha d' haverhi hagut ida, y allavors de l' anterior vuelta, ell no se 'n havia ido de Riudoms, sino que hi havia anat d' aquí a Reus.

Després, segons diuhen las mateixas "Circunstancias," va relatar el gran acto (l' Asamblee republicana) al cual concurrió por delegación de sus correligionarios, y no diuhen qu' expliqués la seva entrevista ab lo ministre de la monarquia que tambalea senyor Suárez Inclán, ni que 'ls parlés del dinar ab que aqueix senyor va obsequiar a en ell, al sen amo Mayner y al diplomátich Vallvé. Y això, no estiguin en dupte, lo Pallejá no ho hauria fet si no hagués estat amohinat, perquè un home complet y fi com ell, si hagués estat seré, hauria explicat fil per randa las atencions de que van ser objecte los delegats republicans de part d' un ex-ministre monàrquich, y fins s' hauria tret de la butxaca unas quantas galletas de las que, com home previsor qu' es, deu guardar del dinar de ca 'n Lardhy, y després de repartirlas entre 'ls concurrents, n' hauria donat una al sen amo Mayner, s' haurian abressat tots dos, haurian donat un crit de ¡morin los richs! y s' haurian mirat en el espejo francés que, si volen sapiguer com es lo Pallejá ja deu sapiguerho.

En un moment de claritat, sens dupte, va fer una afirmació qu' es una veritat com un temple. Va dir que a la sombra de la monarquia medran los malos administradores, y això es tant cert com que 'l Mayner no es un gran home ni que sigui un home gran. Y sino diguin; ¿no es cert que 'ls possibileros mango-nejadors dels interessos comunals han malmes l' administració municipal? ¿Y no es cert també que si 'ls governadors de la monarquia haguessin volgut, ja no se 'n cantaria gall ni gellina d' aqueixos administradors que, com l' insigne frenopata y electricista Briansó a mes de ferho malament ho son faltant a la llei, y d' aqueixos presidents de la Secció de Foment com lo senyor Pallejá, que permet que a la cloaca del carrer Major en lloch de rajolas prensadas s' hi possessin pedrots que s' trobaren al obrir la sequia? Doncs no hi ha dupte de que a la sombra de la monarquia medran los malos administradores.

Desgraciadament, aqueix moment de claritat en lo cap del elocuyente zapatero, no fou més qu' un moment. Tot seguit se va desorientar y llegeixin, llegeixin lo que va dir: "Se congratula del movimiento republicano actual y de que asistan señoras que son las que deben ayudarnos a regenerar la patria, que habiendo sido la de Carlo Magno, hoy está a más bajo nivel que Turquía."

Ja venhen que 'n més pocas paraulas no 's poden dir més cisbarats. ¡Las donas ajudar als possibileros! ¡Fuji home fuji! Las donas serán los més grans enemichs dels possibileros dintre de poch. Avuy ja ni han moltes que 's hi fan tant fastich tota aqueixa colla de lerrouzistas gubernamentales, que la paraula possibilero la fan servi para nomenar sertas bestietas fastigosas y, encare no senten dir, possibilistas, cuita corrents cridan als nens y agafan la pinta pe 'l cap. Y demà, quant haigin obert los ulls a la rahó, totas, totas las donas dignes, sentirán odi inmens vers los possibileros y 'ls que com ells predican lo servey obligatori, los que volen que 'ls fills al arriyar als vint any, deixin la seva mare pera anar a servir a la madre patria que no 's ha dat ni la vida, ni una sola gota de llet, los

que volen que 'ls pobres siguin no tant sols carn de canó com ara, sinó també criats dels richs que al cuartel los sobrarian media de no fer la feyna.

Y d' això de que Espanya va ser la patria de Carlo-Magno, ¿que 'n dirém? D' això, d' això, lo millor fora no dirne res en serio, sinó fershi petar una bona rialla, y després fer brometa sobras lo efimero de ciertas glorias de certs sabaters pagots, tontos presumps, aixecats, per art d' encantament, al càrrech de tribunals populars. Pero com que "Las Circunstancias," va sortir l' endemà dient que això de Carlo Magno havia sigut una errada d' imprenta, y com que sabem que l' ilustre y elocuyente Pallejá es amich de la veritat per crúa que siga y per nua que vaiji, nosaltres volém parlarne pera dir, may siga sinó, que, lo Pallejá, va dir ab totas quatre potas que Espanya havia sigut la patria de Carlo Magne, pero que haventsen enterat un ilustre advocat d' aqueixa ciutat, que sent advocat y sent ilustre no cal dir que no es possibilero, los digué als senyors circunstancieros que això de Carlo-Magno era una planxa mes grossa que 'l palan del Quimet botiguer, y allavors varen donarse pressa a rectificar.

Y per avuy prou tonterias de 'n Pallejá. Ja 's en donarém algun altre dia, puig es cosa que abunda:

R. M. y S.

SECCIO METEOROLÓGICA

OBSERVACIONES del dia 24 d' Abril de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro aneroides	Grav d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	745	57			Ras
15	746	65		7	Nuvol

Ho as d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.		Direcció	Clase
9	Sol 21	7	13	O.	cum	0'1
15	Som 16		13	O.	N y C	0'7

ELECTORALS

Los possibileros se las prometen molt felissas.

Els ja han tirat càlculs y contan que de las urnas, sortiran de 1400 a 1500 vots per en Mayner, Ja son vots si vostés volen.

Pero are falta que 'ls càlculs no siguin equivocats. Perque lo que 's lo senyor Mayner de comptes no 'n sap gaire, ó sino vegintho pel equivoch que ha tingut al contar los mesos que tenen de transcórrer, segons la llei, perque no calgui descomptarli 'ls vots de reglament.

Rés, que no sabem pas d' ahont los podrán treure tants vots: los republicans com cal no 'l votaran, las gents d' ordre tampoch, los obrers menos... no quedan sino los consumers que son los unichs que animan las sessions de la Magnolia, pero aqueixos tampoch votaran si accedeixen a lo demanat pel senyor Alcalde.

Si no que fora suposarlos clericals, reaccionaris y altres coeses per l' istil ja ho diriem com denhen pensar que 's hi sortiran los vots de l' urna: per miracle. Sí, per miracle perque no feya gayre que feyan sessions de prestidigitació al civadé. Per miracle que 's com van sortir los vots de las urnas en las últimas eleccions municipals.

No pot ser d' altre manera; ó miracle ó... sense vots; ó prestidigitació al canto ó esguda de pobre.

¡1500 vots! com qui no hi toca. Quants morts deurán votar.

S' ha acostat una representació veritable de la Federació obrera demanantnos que desmentíssim un paragraf d' una carta publicada a "La Publicidad," de Barcelona del dia 24 del corrent y firmada per Un obrero repu-

blicano (auténtico) d' aquesta ciutat ahont se fa constar pera fer favor a la candidatura del senyor Mayner qu' aquest en una vaga passada, sense cap document y a la primera indicació va deixá 600 pessetas als oficials carreters pera que poguessin comprar fusta y fer funcionar la cooperativa qu' havian fundat. La Comissió que portava la representació del Concell local va anyadir quelcun més, y es que pera corroborar nostra noticia qu' adelantem avuy, nos farà entrega d' un remittit pera publicar en nostre número següent, en lo que lo párrafo esmentat de dita carta's desmentirà d' una manera completa y més fehacient.

La bona fé ab que treballa lo candidat possibilista la candidatura republicana encanta.

A Vimboñí intentant tota mena de combinacions ab un candidat monárquich pera treure forsa vots per ell, a Almofter prometentoshi l' oro y l' moro pera que li donessin l' acta encare que fos combinat ab qualsevol monárquich; a Cambrils fent fer pressió per mediació del Marqués de Marianao, cual protecció aná a solicitar y obtingué, pera obtindre éll sol una votació nutrida, encara que s' hagi d' acudir a medis violents y a xanullos electorals; y per fi, la més crespá y que no sabem si coneix encara lo seu company de candidatura senyor Nogués, es la que preparavan éll y l' seu satèlite lo tallé avans d' ahir.

Sembla que mitj d' amagatotis y sense tenirne coneixement lo senyor Nogués se'n anaren al dematí cap á Montroig ab lo propòsit d' entrevistar-se ab distints elements d' allí per veure si podian combinar un arreglo que li donés una bona majoria sobre l' seu company de candidatura. Aixó ho oloraren alguns individus de la Joventut Republicana y 'ls alarmá de tal manera que 's posaren immediatament en moviment logrant desbaratar los propòsits del senyor Mayner y compararsa.

De moment la cosa s' apaciguá y no foren molts los que ho traslluiren, pero 'ls recels y duptes entre 'ls elements republicans de Montroig están vius y no fora gens estrany que avans del escrutini se possessin de manifest y produhessin al senyor Mayner un serio disgust.

Que estiguin cap viu y ben alerta los de la Joventut Republicana de Montroig, porque lo senyor Mayner vol guanyar de totes passadas y per aixó no s' ha de parar en barras, que si no ho pot conseguir net ó farà brut, encara que pera lograrho tingui sacrificar al seu company de candidatura que es á lo que va, perquè está veyent que 'ls elements genuinament republicans en que tenen confiança y per qui mostran entusiasme es per lo senyor Nogués, republicá de tota de sa vida, mostrantse justificadament recelós del possibilista senyor Mayner, recordant que fa quatre dias tocava las barras y passava la mà per l' esquena del demócrata de double senyor Canalejas.

Republicans de bona fé alerta y ull viu; molta vigilancia que l' senyor Mayner tracta de donarvos lo pego.

Firmat per lo Secretari de la Federació local obrera d' aquesta ciutat y sellat ab lo sagell de la mateixa, se'ns ha entregat un remittit en lo que 's fa constar qu' havent tingut noticia de qu' han circulat per aquesta ciutat unas candidaturas ab lo nom de Pablo Iglesias, y a fi de que no tingui torsudes interpretacions, la Federació se ven en lo cas de fer constar que no ha tingut pacte de cap mena ab lo ciutat quefe.

La comissió que 'ns n' ha fet entrega 'ns ha afegit de paraula que la Federació tenint tant sols per objecte la cuestió y lleyta económica, no 's preocupa ni patrocina per cap candidatura de las que actualment lluitan en aquesta ciutat.

Ens agradaria saber qui l' paga al senyor

Briansó, si la societat "Pedro Mata," ó l' partit possibilista.

Diém aixó perquè ell y la tartana del establiment se dedicavan aquets dias a la propaganda electoral.

Nosaltres creyam que cobrava dels accionistas pera prestar sos serveys al Manicomi.

CRONICA

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 909'82.

Un dels aconteixements mes notables d' aquets temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blancs del celer que s' han tingut á la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa calçada y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y á las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C.^a BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx á la
cambra de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

FINALMENT JOH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sifilitich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich CONSTANCI.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dlv	—	33'85	—
" 60 "	—	—	—
" 3 dlv	—	—	—
" vista.	—	34'25	—
Paris 90 dlv.	—	—	—
" 8 dlv.	—	—	—
" vista.	—	36'25	—
Aix 8 0/0	—	—	—
Amberes 90 dlv.	—	—	—
Marsella 90 dlv.	—	—	—
" 8 dlv.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 dlv.	—	—	—
" 3 dlv.	—	—	—
Hamburgo 90 dlv.	—	—	—
" 8 dlv.	—	—	—
" vista.	—	—	—

Cambi anterior de

	Valors locals	Diner.	Paper.	Oper.
645	Gas Reusense.			
625	Industrial Farinera.			
	Banch de Reus de Descomptes y Prestams.			
740	Manufacturera de Coton.			
100	C. Reusense de Transvias.			
27'50	C. ^a Reusense de Transvias privilegiadas 5 per 100.			
325	Electra Reusense.			
	Manicomi de Reus.			

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CARRÉ GONZÁLEZ
Carrer Santa Ana, 19.
Cotissació á Barcelona á las 16 d' ahir
Interior 75'55 BARCELONA
Amortisable 5 p 96'20 Francs 36'25

Colonial	—	Lliuras	34'30
Mercantil	—	MADRID	
Norts	60'60	Interior	75'60
Alicants	96'—	Francs	36'10
Orenses	—	PARIS	
Obs. Fransa 2 1/4	58'75	Exterior	87'50
Id. Almansa 5 0/0	—	Norts	212'
Id. Id. ayg	—	Alicants	336'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets estrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27
Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	75'53	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	34'35	Amortisable	96'20
Norts	60'60	Ob. 5 p % Almansa	103'50
Alicants	96'—	Id. 3 p % Fransas	58'75
Vitalici V.	—	Id. 3 p % Orense	53'37
PARIS		MADRID	
Exterior	—	Interior	75'60
Paris	36'25	Londres	34'30

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	87'55
Portugués	31'50
Rie Tinto.	12'57
Norts.	211'—
Alicants.	335'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotissables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

CLÍNICA DE MASSATJE

DE
P. DURÁN, METJE-CIRUJIA

Carrer Osset núm. 1, pis primer,
cantonada al dela Presó.—Reus.

Ab lo massatge manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lumbag.) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escriptors, etc.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

TEATRO CIRCO

La Junta de Govern de la societat "El Circulo," admitirá proposicions pera l'arrendament del Teatro Circo de sa propietat durant la tempora d'istiu que comensará lo quinze del vinent Maig y acabarà al 31 d' Octubre del corrent any. No 's ficsa classe determinada d' espectacles.

Los que vulguin presentarlas tindrán de ferho abans del trenta del corrent mes d' Abril en la Secretaria de la Societat.

La Junta se reserva la facultat d' acceptar la proposició que estimi mes convenient ó rebutjarlas totes.

Reus 8 d' Abril 1903.—Lo Secretari, Joan Odena.

"La Palma,"

Se pose en coneixement dels socis de la mateixa que hasta lo dia 25 del actual serán admitidas las sollicitus que presentin pera l' carrech de catefer del nou local d' istiu, atenentse a las condicions expresadas en l'anunci que pera aquest objecte hi ha fixat en un dels salons de la Societat.

Lo citat carrech havent de ser atjudicat per llibre elecció dels senyors socis, tindrà lloch aquest acte lo dia 3 de Maig prop vinent de tres a cinch de la tarde.

Lo que 's comunica pera los efectos consegüents.

Reus 13 Abril de 1903.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Mari Cort.

SEVEN

Se cedirá a un preu módich una magnífica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d' aquesta ciutat. Está plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres fruters, posseix pou ab aygua abundant y cinia y sis horas d' aygua setmanals d' una abundant mina.

Los avellaners y demés arbres fruters son plantats de 6, 7 y 8 anys enrere.

Pera informes en aquesta Redacció.

COTXES FÚNEBRES

EN VENTA
Ni ha de 1ra., 2na., 3ra., 4ta. y 5ta. classe ab tots sos adornos necessaris.

Pera informes en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

APRENTENT

Se 'n necessita un en aquesta impremta.

ALS ELECTORS

Queda oberta en aquesta ciutat lo Centre electoral del Candidat don Joan Cañellas, en l' Arrabal de Robuster, número 38, entressol.

AVIS IMPORTANT

Donya Marina Gavaldá Caparó, professora en parts, aprobada per la Real Academia de cirujia y medicina de Barcelona, ofereix sos serveys a quantas personas desitjin probar sa inteligencia.

A mes de tindre una gran práctica y notabilitat en parts, s' ha distingit durant molts anys en enfermetats de la higiene de las donas; ciencia atquirida en companyia de diferents especialistas de Barcelona.

Consulta tots los dias de 1 ó 3 tarde
Arrabal Robuster, 10, 1er. Reus

GRAN CAFÉ DEL CIRCUL

MAJOR 15

Segons se participa l' amo del citat establiment se proposa donar una série de Concerts de cant, armonium y piano per lo reputat baritono don Joseph Anguera y los profesors don Joseph Camprubi y don Miquel Planàs.

L' inauguració de dits concerts tindrán lloch lo dissapte prop vinent 25 del actual executant escollidas pessas del seu vast repertori qu' en atenció al públich y a su numerosa clientela promet venrer concurreguda.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

CENTRO DE LECTURA

AVIS

La Junta de Govern d' aqueixa Societat d' acort ab la Secció Artística de la mateixa, ha decidit tenir oberta l' Exposició de fotografias los dijous, diumenges y dias festius, de las 9 a las 12 de la nit los dijous y de las 7 de la tarde a las 12 de la nit los dias de festa.

Los que no son socis del "Centro de Lectura," podrán també visitar l' Exposició pagant una pesseta per l' entrada.

Lo que s' avisa pera coneixement del senyors socis y del públich en general.

Reus 20 d' Abril de 1903.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari, A. Porta Pallisé.

IMP. CARRERAS Y VILA

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida	Correu	4'53 matí	arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 " "	"	9'14 " "
"	Mixto	8'41 " "	"	1'03 trde
"	Merc.	12'07 " "	"	8'02 nit.
"	Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde
"	Mixto	7'14 " "	"	10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida	Merc.	5'15 matí	arribada	8'06 trde
"	Mixto	6'01 " "	"	11'30 matí
"	Correu	9'47 " "	"	1'05 trde
"	Omb.	12'35 " "	"	5'32 " "
"	Mixto	2'26 trde.	"	7'11 " "
"	Exprés	7'26 " "	"	9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida	Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
"	Mixto	7'57 " "	"	6'36 matí
"	Exprés	9'44 nit	"	3'01 " "
"	Merc.	8'36 trde.	"	11'54 nit.
"	"	5'32 matí	"	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida	Exprés	1'50 matí	arribada	6'59 matí
"	Correu	7'— " "	"	2'06 trde
"	Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
"	Merc.	0'38 matí	"	11'27 " "
"	"	6'59 trde	"	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida	Correu	8'29 matí	arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde.	"	9'57 nit
"	Merc.	1'45 " "	"	" " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida	Mixto	5'28 matí	arribada	9'29 matí.
"	Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.
"	Merc.	" " "	"	1'39 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida	Mixto	8'16 matí	arribada	8'45 matí.
"	"	9'44 " "	"	10'18 " "
"	Merc.	2'30 trde.	"	3'05 trde.
"	Correu	7'17 " "	"	7'48 " "

De Tarragona a Reus

Surtida	Correu	7'45 matí	arribada	8'15 matí.
"	Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.
"	Mixto	5'08 " "	"	5'46 " "
"	"	8'— nit	"	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A la tarde a las 2'47.—4'15.

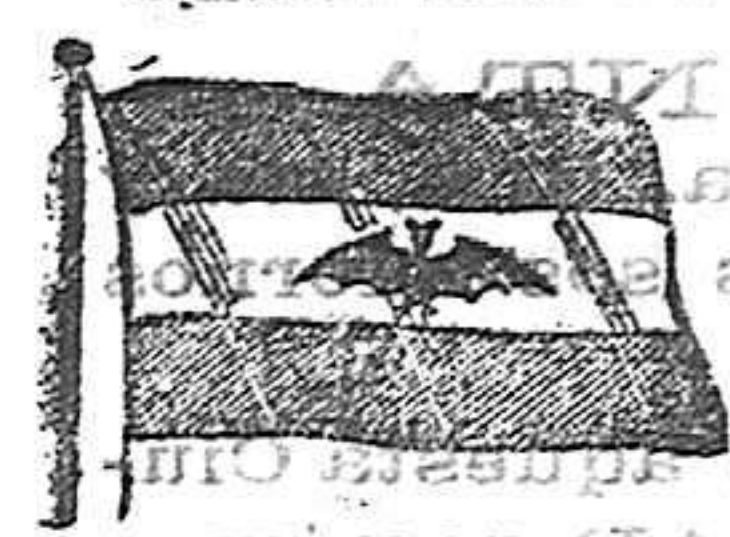
Sortidas de Salou: al matí a las 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA
VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA

Surtidas fijas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GENOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambres.—Llum eléctrica

Sejatmetpa ssatje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápolis, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: **DON ROMÁN MUSOLAS**, carrer de Apodaca, 38.—Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Angelo Costanzi
Diputació, 435, etl. Barcel.

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiencia, s'han convensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, fuix blanc de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los estrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Inyeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica ó herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis y herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salyati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per medi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Pren de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos y era'is qui no vulgan usar inyeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctór Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixá, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas, mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras bera camisas, paraiguas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moeders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de todas midas y models.

PREUS REDUHITS

LAGRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1818

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham, té constituït lo dipòsit exigit per las Lleys fiscals vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell,

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES D' ABRIL DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 d' Abril directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y rápit vapor francés

ALGERIE

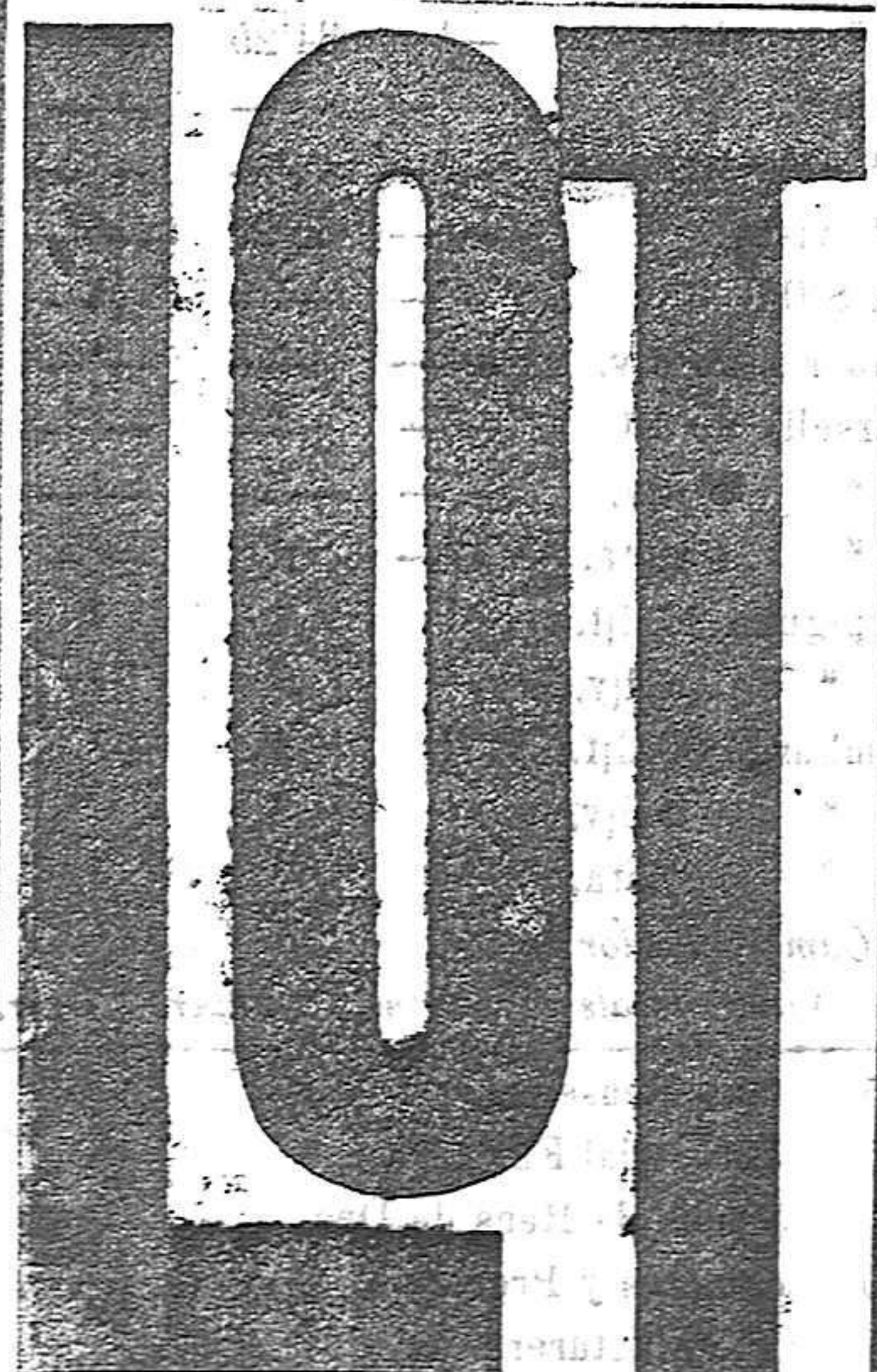
Consignataris a Barcelona, Ripor y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

APERITIU-CORROBORANT

Tónich-febrifugo

THE-COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA

Unica casa productora pera la exportació a América

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
Demans en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuen dirijirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

Certificat núm. 9.909
Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos mesos vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia esperimentat digestions difícils, pérdus de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneyments.

Ab l' ús de tres pots d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estimul dels pacients.

Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en todas las farmacias

PREU 2 PESSETAS

Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.

MÁQUINAS SINGER PERA COSÍ

SUCURSAL

Demansen lo catalech ilustrat que s dona franch

SUCURSAL

a Tarragona

Recomaném la máquina bobina central, pera treballs artístichs y us doméstich.

a Tortosa

Rambla de S. Joan 41.

SUCURSAL A REUS MONTEROLS 40

Angel, número 14

¡No equivocás, Monterols 40!